

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยในอำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) บทบาทของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย 2) ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย และ 3) การส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยในองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี และศึกษาระดับ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 6 คน สุ่มแบบเจาะจง และประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในอำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ซึ่งได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 392 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น และอย่างง่าย ใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยของอำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อระดับบทบาทของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการชักนำ และด้านการควบคุม

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

ด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ มีแผนให้ความรู้เรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตย รองลงมา คือ มีแผนให้ความรู้เรื่องการเลือกตั้ง และมีแผนให้ความรู้เรื่องการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย

ด้านการจัดองค์การอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เรื่องการเลือกตั้ง รองลงมาคือ แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตย และแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เรื่องการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย

ด้านการชักนำอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ จัดการอบรมให้ความรู้เรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตย รองลงมาคือ จัดการอบรมให้ความรู้เรื่องการเลือกตั้ง และจัดการอบรมให้ความรู้เรื่องการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย

ด้านการควบคุมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการอบรมเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตย รองลงมาคือ ติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการอบรมเรื่องการเลือกตั้ง และติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการอบรมเรื่องการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย

2. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคนต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้บริหาร และสมาชิกสภา อบต. รองลงมาคือ ผู้บริหารควรมีนโยบายติดตั้งไฟทางทุกหมู่บ้าน และผู้บริหารควรมีนโยบายสร้างประปาทุกหมู่บ้าน

ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะผู้บริหารแต่งตั้งจากกลุ่มการเมือง รองลงมาคือ ผู้บริหารมีการแบ่งแยกงานโดยจ้างเอกชนทำแทนในกรณีที่ไม่ใช่เรื่องของความมั่นคงและมีความคุ้มค่ากว่าที่ให้ อบต. ทำเอง และมีองค์กรอิสระไว้คอยตรวจสอบการทำงานของผู้บริหาร

3. การส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย พบว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ให้แก่ประชาชนในอำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี ดังต่อไปนี้

3.1 ด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตย ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอแก่งกระจาน ให้การส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย ดังนี้

3.1.1 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตย

3.1.2 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานท้องถิ่น

3.1.3 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการศึกษาดูงานพื้นที่ที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย

3.1.4 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำโครงการอบรมให้ความรู้ประชาชน

3.1.5 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความรู้โดยใช้หอกระจายข่าวหมู่บ้าน

3.1.6 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความรู้ในวันประชุมประจำเดือนของแต่ละหมู่บ้าน

3.2 ด้านการเลือกตั้ง ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแก่งกระจาน ให้การส่งเสริมด้านการเลือกตั้ง ดังนี้

3.2.1 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

3.2.2 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจัดกิจกรรมเชิญชวนให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

3.2.3 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีรางวัลสำหรับหมู่บ้านที่ออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งมากที่สุด

3.2.4 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องการจัดการและการปฏิบัติในการเลือกตั้ง

3.2.5 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมบทบาทหน้าที่ของตนเองในระบอบประชาธิปไตย

3.3 ด้านการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอแก่งกระจาน ให้การส่งเสริมด้านการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย ดังนี้

3.3.1 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้มีการใช้ชีวิตร่วมกันในชุมชนอย่างมีสติ

3.3.2 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมให้มีการใช้หลักของเหตุผลในการแก้ไขความขัดแย้ง

3.3.3 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจัดกิจกรรมเพื่อความปรองดองในชุมชนโดยไม่แบ่งสีทางการเมือง

3.3.4 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอบรมให้ความรู้เรื่องการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย

3.3.5 ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลแนะนำให้ปฏิบัติตามหลักคำสอนของศาสนาโดยให้ยึดถือความมีเหตุมีผลเป็นหลัก

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลอำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี มีพฤติกรรมการบริหารด้านการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยไม่ครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน หรือกล่าวได้ว่ามีพฤติกรรมที่ยังไม่เด่นชัดจนเป็นที่ประจักษ์แก่ประชาชนในพื้นที่ โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นว่าผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทด้านการวางแผนมากที่สุดโดยเฉพาะในประเด็นที่ว่ามีแผนให้ความรู้เรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ได้รับมอบหมายให้มีหน้าที่ในการส่งเสริมให้ความรู้เรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชนในตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 67 (9) ที่กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ที่ให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน และมีบทบาทในด้านการควบคุมน้อยที่สุด โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวกับการติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการอบรมเรื่องการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรวัดน์ สุคนธ์ทรัพย์ (2542 : 140-146) ศึกษาบทบาทของผู้แทนราษฎรในการพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตย พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่าบทบาทของผู้แทนราษฎรในการพัฒนาการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงศักดิ์ ทองอยู่ (2548: 121-124) ศึกษาบทบาทครูสังคมศึกษาที่มีต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร พบว่า ครูสังคมศึกษาบทบาทต่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตยในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2. ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าประชาชนมีความรู้ลึกซึ้งพึงพอใจต่อการได้มีส่วนร่วมในการคัดเลือกผู้บริหารในระดับท้องถิ่นด้วยตนเองซึ่งแตกต่างจากรูปแบบการปกครองในอดีตที่ผ่านมาที่ผู้บริหาร

ได้รับการแต่งตั้งจากรัฐบาลกลาง และจากการที่ผู้บริหารเป็นคนในท้องถิ่นนั้น ๆ จึงมีความเข้าใจถึงสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดี ส่งผลให้โครงการพัฒนาต่าง ๆ มีความสอดคล้องกับความต้องการและบริบทของพื้นที่มากยิ่งขึ้น โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้สึกนึกคิดที่ดีใน 3 ลำดับแรก คือ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกคนต้องไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้บริหาร และสมาชิกสภา อบต. รองลงมาคือ ผู้บริหารควรมีนโยบายติดตั้งไฟทางทุกหมู่ และผู้บริหารควรมีนโยบายสร้างประปาทุกหมู่ สำหรับความรู้สึกนึกคิดที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ คณะผู้บริหารแต่งตั้งจากกลุ่มการเมือง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันคณะผู้บริหารที่ประกอบไปด้วย รองนายก ที่ปรึกษานายก และเลขานุการนายก ได้รับการแต่งตั้งจากนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้บางครั้งได้คณะผู้บริหารที่ไม่ได้เป็นที่ต้องการของประชาชน ประชาชนส่วนใหญ่จึงมีความคิดเห็นที่จะมีส่วนร่วมในการคัดเลือกตัวแทนที่เป็นคณะผู้บริหารโดยใช้วิธีการเลือกตั้งดังเช่นตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกุมาริ บุตรศรี (2543 : 3) ได้ศึกษาความคิดเห็นและการปฏิบัติของข้าราชการครูจังหวัดกาฬสินธุ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย พบว่า ความคิดเห็นของข้าราชการครูในจังหวัดกาฬสินธุ์ต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระบอบประชาธิปไตย ส่วนมากมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยทุกด้าน

3. การส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีวิธีการปฏิบัติในการทำให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้เป็นอย่างดี โดยมีความรู้ความเข้าใจในด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตยมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารได้จัดให้มีการอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งกิจกรรมที่จัดขึ้นมีความแตกต่างกันบ้าง กล่าวคือบางท่านใช้วิธีการจัดอบรมให้ความรู้ว่าเป็นทางการดังเช่นคำสัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล พุสวรงค์ (จำเนียร ทิมเพชร, 2554) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลวังจันทร์ (มี นิลห้อย, 2554) และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแก่งกระเจาน (เจริญ นกออน, 2554) ที่ว่า “จัดทำโครงการอบรมประชาธิปไตยแก่ประชาชน” ส่วนการให้ความรู้อย่างไม่เป็นทางการมักจะให้ความรู้ประชาชนโดยใช้หอกระจายข่าวหมู่บ้าน หรือการให้ความรู้ในวันประชุมประจำเดือนของแต่ละหมู่บ้าน ดังคำสัมภาษณ์ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสองพี่น้อง (อุทัย อินแดง, 2554) ที่ว่า “ให้ความรู้เรื่องการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีการประชาสัมพันธ์ทางหอกระจายข่าวแต่ละหมู่บ้านอยู่เสมอ” ส่วนการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตยโดยเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับการพาไปศึกษาดูงานชุมชนที่มีรูปแบบการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยดีเด่นที่เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีรดา ชุติกราน (2544 : 3) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาวิถีชีวิตประชาธิปไตย ของนักเรียนใน

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า วิธีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรเพิ่มบทบาทในการให้ความรู้เรื่องการค้าประชาธิปไตยขึ้น เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจและสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่น ในสังคมที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันได้โดยไม่มีความแตกแยก โดยแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจในด้านการเมืองการปกครองและด้านกฎหมาย ให้ความรู้เรื่องการค้าประชาธิปไตยแก่ประชาชน แล้วทำการจัดอบรมอย่างต่อเนื่อง

2. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีนโยบายการทำงานที่โปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานใดทั้งภายในและภายนอก ภายในจะต้องมีหน่วยงานตรวจสอบภายในไว้คอยตรวจสอบการทำงานกันเองให้ถูกต้องตามกฎหมายระเบียบไว้ก่อน ส่วนหน่วยงานภายนอก ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของ สตง. หรือ ปปช. จะต้องยินดีให้ความร่วมมือให้ตรวจสอบได้เสมอและตรวจสอบได้ทุกเรื่อง อีกทั้งสนับสนุนให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการดำเนินงานได้เสมอเช่นกัน เป็นสิทธิที่ประชาชนจะต้องรู้ว่าผู้บริหารนำเงินภาษีของพวกเขาเอาไปใช้อะไร เกิดประโยชน์แก่คนส่วนรวมหรือไม่

3. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานในทุกเรื่อง โดยแต่งตั้งคณะติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานไว้ และสามารถเข้ามาติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานได้ทันที โดยเจ้าหน้าที่จะต้องอำนวยความสะดวกเป็นอย่างดี ไม่มีโยกโย้หรือปิดบังอำพรางสิ่งไม่ถูกต้องไว้ การติดตามและประเมินผลถือว่าเป็นเรื่องสมควรปฏิบัติเป็นอย่างยิ่ง เพราะประชาชนจะได้ทราบถึงความคุ้มค่าและประโยชน์ที่จะได้รับว่าสมเหตุสมผลหรือไม่ มีการทุจริตทำให้เงินภาษีรั่วไหลไปหรือไม่ เป็นเรื่องระวังคุ้มครองผลประโยชน์ของประชาชนโดยตรง

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรมีแผนให้ความรู้เรื่องการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย
2. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ให้ความรู้เรื่องการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย
3. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดการอบรมให้ความรู้เรื่องการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง
4. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรติดตามประเมินผลผู้เข้ารับการอบรมเรื่องการดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตยเพื่อนำไปวางแผนปรับปรุงในการให้ความรู้ในครั้งต่อไป
5. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลควรคัดสรรคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจากหลากหลายอาชีพ
6. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรแบ่งแยกงานโดยจ้างเอกชนในกรณีที่ไม่ใช่เรื่องของความมั่นคงและมีความคุ้มค่ากว่าที่ให้ อบต. ทำเอง
7. ผู้บริหารควรองค์การบริหารส่วนตำบลควรตั้งองค์กรอิสระที่มาจากประชาชนในพื้นที่ไว้คอยตรวจสอบการทำงานของผู้บริหาร
8. ผู้บริหารควรองค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดให้มีการศึกษาดูงานพื้นที่ที่ได้รับรางวัลเกี่ยวกับการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย
9. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมเชิญชวนให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิในการเลือกตั้ง
10. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรจัดกิจกรรมเพื่อความปรองดองในชุมชนโดยไม่แบ่งสีทางการเมือง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาบทบาทของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย
3. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตย
4. ควรศึกษาแรงจูงใจที่ส่งผลให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองในระบอบประชาธิปไตย